

SYGDOMME 2 TIMER SIDEN

39-årige Inger sagde nej tak til kemo: Så vendte lægerne hende ryggen

Kemoterapi kan give et væld af forskellige bivirkninger, som gør, at nogle patienter fravælger behandlingen.

HEIDI PEDERSEN **FØLG**▼

Selvom om nogle kræftpatienter siger 'nej tak' til traditionel behandling, har læger pligt til at hjælpe dem, mener Informationscenter for Alternativ Kræftbehandling (ICAK). Kræftlæger afviser opråbet.

Langt de fleste kræftpatienter siger ja tak til traditionel kræftbehandling med operation, kemoterapi og stråler. Men et fåtæl vælger også et

rehabilitering og stråler. Men et tal væger også at sige nej til den gængse behandling. Afslaget kan bunde i, at de hellere vil følge en alternativ vej eller frygten for bivirkninger. Når patienterne afslår, må lægerne på hospitalerne ikke vende dem ryggen, mener centerleder og sygeplejerske Berit Wheler ved Informationscenter for Alternativ Kræftbehandling i Aarhus. De bør i stedet løbende følge patienternes kræftsygdomme med f.eks. scanninger og blodprøver på lige fod med alle de patienter, der modtager behandling.

»Det er et kæmpe problem og en arrogant holdning fra kræftlæger, når de afslutter patienterne, der takker nej til den traditionelle behandling, og ikke vil følge dem længere,« siger Berit Wheler, der efterlyser "mere forståelse og medmenneskelighed" blandt kræftlæger.

»Jeg kan godt forstå, at kræftlæger synes, det er træls, når de ikke kan få lov at behandle, fordi de mener, de kan gøre patienten rask. Men det er da besynderligt at straffe patienterne ved at fratage dem muligheden for sygdomsstatus. Det naturlige ville være, hvis lægerne i stedet gav dem muligheden for at blive fulgt, så de altid kunne ombestemme sig undervejs. De her patienter sparer oven i købet samfundet for dyre kræftbehandlinger, de ikke får. Hvorfor har de så ikke krav på samme mulighed for opfølgning på hospitalet som alle andre?,« spørger Berit Wheler,

der mener, at det er i strid med kræftpakke 4, når patienterne ikke får samme muligheder. Her står det bl.a. skrevet, at 'sundhedsvæsenet i endnu højere grad skal tilrettelægge behandlingen, så den foregår på patienternes præmisser'.

Der findes ingen konkrete tal på, hvor mange der reelt siger nej til traditionel kræftbehandling, men på Facebook kan man finde grupper med 'nej tak til kemo', der består af et par hundrede. Rådgiver i Kræftens Bekæmpelse Inger Lise Egholm sagde i 2014 til DR, at lægerne har 'et etisk ansvar for at holde fast i patienterne for at sige, at de ikke har noget at tilbyde dem'. I dag mener organisationen dog noget andet:

»Det er vigtigt at understrege, at den opfølgning og kontrol, man laver i forbindelse et kræftforløb er for at sikre, at behandlingen virker, eller at man ikke får alvorlige bivirkninger. Hvis patienten ikke har symptomer på tilbagefald, så har det ikke nogen livsforlængende effekt at lave scanninger og blodprøver. Og det er dér vi har en interessekonflikt, fordi patienterne føler, at de bliver lagt på is,« siger cheflæge i Kræftens Bekæmpelse, Niels Kroman, der dog understreger, at lægerne ikke bør 'smække døren i':

»Vi skal ikke bruge resurser på noget, der ikke har en effekt, men selvfølgelig skal vi sende et signal om, at døren altid er åben, og at de kan komme

tilbage til systemet, hvis de oplever symptomer fra kroppen i form af f.eks. uforklarligt vægttab eller smerter,« siger Niels Kroman.

Tidligere blev kræftsyrge fulgt op med 3 mdr., 6 mdr. eller 1 års kontroller for at tjekke, om kræften var blusset op igen efter endt behandling. Men den rutine eksisterer ikke længere alle steder i

landet. Kræftlæge og formand for Dansk Selskab for Klinisk Onkologi, Lars Henrik Jensen, er enig med Kræftens Bekæmpelse. Men han erkender, at behandlingen bør ensrettes.

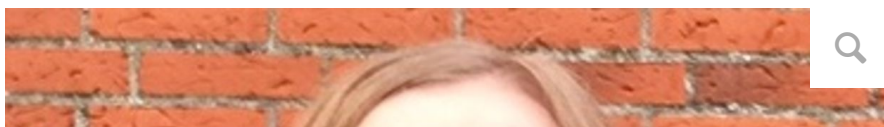
»Folk har en forventning om at blive fulgt op på med scanninger og jævnlige besøg, uden der er tegn på at det har en effekt. Det har langt hen af vejen været en falsk tryghed. Men det tager tid at ændre kulturen både hos læger og patienter, så de forstår, at automatisk opfølgning ikke altid er den bedste løsning. Derfor arbejder vi lige nu på at udbrede en ensartet holdning til, at opfølgning efter en kræftsygdom skal være individuel og handle mere om f.eks. genoptræning og afhjælpning af senfølger,« siger Lars Henrik Jensen.

Han advarer samtidig mod at fravælge den gængse kræftbehandling:

»Mange bruger alternativ behandling som supplement, og det kan fint ske i samråd med lægen. Men det kan være farligt helt at frasige sig etableret behandling,« siger han.

Det bakkes op af et nyligt amerikansk studie fra august i år, der har set på effekten af alternativ behandling for patienter, der har takket nej til kræftbehandling, og som netop har vist en betydelig overdødelighed blandt 'nej-sigerne'. Studiet publiceres i januar 2018.

Artiklen fortsætter efter billedet

Inger Kjeldgaard er blandt de kræftramte danskere, der har valgt at takke nej til kemoterapi. Foto: Privatfoto.

NÆSTE ARTIKEL:

‘Jeg regner med at blive 100 pct. rask’

39-årige Inger Kjeldgaard, der har brystkræft, har fravalgt kemoterapi, fordi hun ikke vil forgifte sin krop. Hun har i stedet sat sin lid til alternativ behandling

Kød, fastfood, sukker og stress. Inger Kjeldgaard fra Aarup på Fyn har lagt sit liv fuldstændigt om og skåret alt væk, der kan fodre den kræftsvulst, der lige nu sidder i hendes højre bryst og lymfer.

Den nu sygemeldte psykolog spiser i dag udelukkende plantebaseret kost, dyrker dagligt motion, er flyttet på landet og har bl.a. fået C-vitamin-indsprøjtninger, homøpatisk medicin, akupunktur, udrensningsskure og cannabisolie i kampen mod den aggressive kræft, hun fik konstateret i maj i år. Troen på det alternative er stærkere end den traditionelle kemoterapi som

større end den traditionelle kemoterapi, som hun har fravalgt, fordi hun ikke vil skade sin krop med de senfølger, behandlingen kan føre med sig. Det kan f.eks. være et ødelagt immunforsvar, søvnbesvær, hukommelsesproblemer, nerveskader, urin- og afføringsproblemer, hormonforstyrrelser og mange, mange flere.

»Jeg er bange for de invaliderende senfølger, som så mange får pga. behandlingen. Kemo ødelægger jo ikke kun de syge celler, men også de raske celler, så man ikke har så meget at stå imod med, hvis/når kræften blusser op igen,« siger hun.

Men fravalget har også fået den konsekvens, at lægerne ikke længere vil scanne Inger Kjeldgaards svulst. En forudsætning for at bestille en scanning er nemlig, at 'kunne handle på undersøgelsens resultat'. Det er ikke nok at

scanne 'bare af interesse', som en læge formulerer i et brev til Inger Kjeldgaard, da hun i november i år klager over beslutningen.

»Jeg har betalt skat hele mit liv. Derfor synes jeg ikke, det er for meget at forlange, at jeg ikke kan få lov til at blive scannet i forbindelse med en livstruende sygdom,« siger hun.

Artiklen fortsætter efter billedet

Cannabisolie er blandt de alternative behandlingsformer, der i de senere år er blevet meget populære. Foto: Vibeke Toft

Lægerne har ellers indtil november i år scannet Inger Kjeldgaard, så hun kunne følge med i svulstens udvikling. De har haft et håb om, at den 39-årige kvinde på et tidspunkt ville takke ja til kemoterapi, der er nødvendig for, at lægerne kan operere svulsten. Flere gange har hospitalslægen ringet til hende for at opfordre hende til at høre mere om behandlingen.

»De sagde til mig i maj måned, at jeg ville være død om tre måneder, hvis ikke jeg fik behandling. Nu er der gået seks måneder,« siger Inger Kjeldgaard, der er overbevist om, at de mange tiltag, hun selv har sat i værk vil have en effekt. Det har hun også bevis på fra den seneste MR-scanning, hun har fået foretaget. Her viste det sig, at svulsten var skrumpet.

»Jeg regner med at blive 100 pct. rask. Jeg kan mærke, at jeg får det bedre og bedre,« siger Inger Kjeldgaard, der ikke har børn eller mand.

Hun vil nu fremover forsøge at skaffe penge til selv at betale for sine scanninger, så hun kan følge med i sin kræftsygdoms udvikling og derved føle sig tryk.

ALTERNATIV BEHANDLING - DET BØR DU OVERVEJE

1) Kan der være bivirkninger ved den alternative behandling, og kan du tage den samtidig med din kræftbehandling? F.eks. ved man, at det aktive stof i gurkemeje, curcumin, muligvis kan nedsætte effekten af kræftmedicin.

2) Hvor meget tid og hvor mange penge kan og vil du bruge på alternativ behandling? Markedet er stort, og derfor kan det være svært at begrænse sig.

3) Hvad er behandlerens faglige baggrund, og hvilke faglige erfaringer har vedkommende med kræft? Det kan være en god ide at få en samtale med behandleren, inden du forpligter dig til et behandlingsforløb.

Kilde: Kræftens Bekæmpelse.

DE ALTERNATIVE KRÆFTBEHANDLINGER

CANNABIS

Det er endnu usikkert, hvorvidt cannabis kan helbrede kræft eller forlænge livet, da forsøg ikke giver entydige svar. Nogle har således vist sig at slå kræftceller ihjel, mens andre har vist en vækst af cellerne. Undersøgelser har til gengæld vist, at cannabis kan have en kvalmestillende virkning og en smertestillende effekt. Fra januar 2018 giver en ny forsøgsordning mulighed for, at patienter i Danmark kan få nye og mere uforarbejdede cannabisprodukter til medicinsk brug. Det kan f.eks. være tørrede plantedele i pulverform, der kan indtages gennem olie, te eller dampe.

NATRON

Der er ingen videnskabelig dokumentation for, at et indtag af natron kan hæmme kræftudvikling. Omvendt er mængden og kvaliteten af den forskning, der er på

området, så lav og utilstrækkelig, at effekten ikke kan afvises. Der er forsøg i gang, der skal undersøge, om natron givet i kombination med kemoterapi måske kan øge effekten af kemoterapien eller mindske bivirkningerne. Men her er endnu ingen resultater.

SELEN

Selen kan muligvis have en forebyggende rolle i forbindelse med kræft, men det er nødvendigt med flere undersøgelser, før man ved, hvordan det påvirker sygdommen. Nogle undersøgelser har nemlig vist det modsatte - at selen i høje doser kan få kræftknuder til at vokse. Du bør ikke indtage over 300 mikrogram selen om dagen uden vejledning fra din læge, da du så vil opleve symptomer som træthed, rød og irriteret hud, føleforstyrrelser m.m.

MELATONIN

Forskning tyder på, at melatonin styrker immunforsvaret og er med til at beskytte kroppens celler og væv mod bl.a. kræft. Flere undersøgelser tyder desuden på, at den skadelige effekt af strålebehandling og kemoterapi kan mindskes. Endelig kan det muligvis hæmme produktionen af østrogen, som nogle kræftsvulster er afhængige af. Det kræver dog mere forskning for at kunne afgøre, om melatonin kan bruges til at forebygge kræft.

AKUPUNKTUR

Man kan ikke forebygge eller helbrede kræft med akupunktur, men der er mange kræftpatienter, der kan mindske deres smerter, kvalme, hedeture, kløe eller stakåndethed.

HEALING

Kræftceller lader sig ikke påvirke af healing, men kontakten og samtalen i forbindelse med healing kan virke gavnligt mod bl.a. træthed, mindre angst og anspændthed samt bedre søvn og selvtillid.

MEDITATION

Meditation har en positiv virkning på bl.a. højt blodtryk,

smerteoplevelse, stress, angst og depression, som mange kræftpatienter oplever undervejs i deres forløb. Der er dog ikke dokumentation for, at det slår kræftceller ihjel.

C-VITAMIN-BEHANDLINGER

Der er endnu ingen klar videnskabelig dokumentation for, at højdosis C-vitamin-behandlinger har nogen effekt. Ved højdosis-behandlingen får man ofte mellem 4 til 20 g C-vitamin dagligt. Det vil sige 50-250 gange det anbefalede indtag. I nogle tilfælde gives behandlingen i pilleform (via munden) i andre tilfælde direkte i blodbanen ved indsprøjtninger. Der forskes dog stadig i effekten, bl.a. på Herlev Hospital, hvor man undersøger effekten ved prostatakræft. De vigtigste kilder til C-vitamin er gennem frugt og grøntsager.

Kilde: Informationscenter for Alternativ Kræftbehandling (www.icak.dk) og Kræftens Bekæmpelse. Du kan læse mere om de enkelte behandlinger på organisationens hjemmeside herunder evt. bivirkninger.

MERE FRA SYGDOMME

39-årige Inger sagde nej tak til kemo: Så vendte lægerne hende ryggen

Lægen tog ikke Mathildes bekymring alvorligt: I dag er hendes liv et helvede

Ældres antibiotikaforbrug kan have alvorlige konsekvenser for fremtiden

Døjer du også med dårlig fordøjelse? Få eksperternes bedste råd her

HENT FLERE ▾